

Egyelőre ennyit. A hibák javítására törekszünk, de nagyon sok, ami ma hibának tűnik, csak szokatlan és bevezetése, használat vagy idegen műszó magyarítása ellen, kényelemszeretetünk tiltakozik. Mindez következő tanítás, nevelés dolga.

Dr. h. c. Vadász Elemér

○ **A barlangkutatók II. nemzetközi kongressza.** 1958. október 5 – 12-ig tartották meg a délolaszországi *Bariban* a világ barlangkutató szakembereinek II. nemzetközi kongresszusát. Mintegy 270, a barlangok és karsztok világával a legkülönbözőbb szempontokból foglalkozó speleológus gyűlt itt össze, a Föld minden tájáról. A kongresszuson hazánkat JAKUCS László, a Magyar Földrajzi Társaság Karszt- és Barlangkutató Szakosztályának elnöke, az Aggteleki-Cseppköbarlangok igazgatója képviselte.

A prof. FRANCO ANELLI által ünnepélyesen megnyitott kongresszuson értékes beszámolók hangzottak el a karszthidrológia, karsztmorfológia, speleobiológia, speleoarcheológia, speleomineralógia és a gyakorlati kutatási módszerek tárgyköréből — bár ezen a téren kissé zsúfoltnak tetszett a program. Hasznosabb lett volna, ha a mintegy 80 — legtöbbször nagyon értékes — előadást nem másfél napra zsúfolták volna össze. Hiba volt az is, hogy a kiadott programban szereplő előadások egy részét nem tartották meg, ugyanakkor sok — a programban nem szereplő — beszámoló és előadást állítottak be az utolsó percekben.

A kongresszus többi napjait a közös autbuszkirándulások töltötték be, amelyek során Itália legérdekesebb barlangjait tekintették meg a kutatók. Különösen érdekes volt a mi számunkra a *Castellani-barlang*, amelynek pompás 16 személyes, neonvilágítású, szőnyeges (!) barlangliftjében a barlangi idegenforgalmi technikai körítés csúcsát csodálhattuk meg, valamint *Capri-szigetnek* világhírű kékbarlangja, a „*Grotta azzurra*”.

A kongresszus két újszerű, de máris sikeresnek mondható kezdeményezése volt a nemzetközi speleológiai fényképképző és a barlangfilm bemutatás is. A legjobb s ugyanakkor legszebbnek is ítélt barlangi tárgyú fényképeket a franciák készítették s a jugoszlávok előtt ezen a téren ők vitték el a pálmát. (Kár, hogy a mi barlangi témájú sokrétű fotoanyagunk egyetlen képével sem szerepelt a kongresszus rendkívül gazdag kiállításán!) A barlangfilmek versenyében messze kimagasló győzelmet ara-

tott az 1954-ben készült színes barlangfilmünk, a *Kollányi Ágoston* rendezte „*Aggtelek*”. Elsősorban a film tartalmi mondanivalóját tartották a szakemberek elismerésre méltóan gazdagabbnak a többi bemutatott filméhez viszonyítva, de kiemelték a természetes és túlzásokra egyáltalán nem törekvő színhatások helyes tárgylagosságát is. Az „*Aggtelek*” film francia nyelven beszélő kópiáját, a kongresszuson való bemutatás céljából, a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat bocsátotta rendelkezésre. A magyar barlangkutatói tudományos eredmények nemzetközi értékelésére és elismerésére jellemző, hogy a filmbemutató után a különböző nyugati államok képviselői csaknem valamennyien meg akarták vásárolni maguknak az „*Aggteleket*”.

Jakucs László meghívására a közeljövőben több neves külföldi barlangkutató szakember fog Magyarországra látogatni, hogy az új hazai elméleti karsztkutató módszereket s azoknak gyakorlati megvalósítási eredményeit, az új barlangfeltárásokat a helyszínen is tanulmányozzák.

J. L.

○ **A Geofizikai Év földrajzi vonatkozású eredményeiből.** Az antarktiszi kutatások során szovjet kutatók a Szovjetszkaja és a Mirnij államok közötti szakaszon, Fuchs angol geológus expedíciója pedig a Weddel- és a Ross-tenger közötti területen végzett szeizmikus méréseket. A kutatások eredményeként megállapítást nyert, hogy az antarktiszi jégtakaró szilárd kőzet-talapzaton nyugszik, tehát az Antarktisiz nem szigetvilágnak, hanem egységes kontinensnek fogható fel. Erre mutat az a körülmény is, hogy a tenger mélységét mérő kutatók az Antarktisiz partjai felé közeledve a mélység fokozatos csökkenését állapították meg, s ez az eredmény kontinentális talapzat jelenlétére enged következtetni.

*

Az Antarktisiz területéről kiinduló légáramlások jelentős mértékben befolyásolják a déli félgömb éghajlatát és így, közvetve, az északi félteke időjárási viszonyait is. A légáramlatok útjának tanulmányozása ezért rendkívül fontos feladat, amelynek megoldására a holland kutatók érdekes javaslattal álltak elő. Azt tanácsolták ugyanis, hogy radioaktív izotópokkal kellene „megfesteni” az Antarktisiz fölötti légtömeget. A légáramlatok útját igen nagy távolságokon keresztül lehetne követni a